

Nota

Gent – KU Leuven Technologicampus - Bargiekaai

Programma van Maatregelen

Inhoud

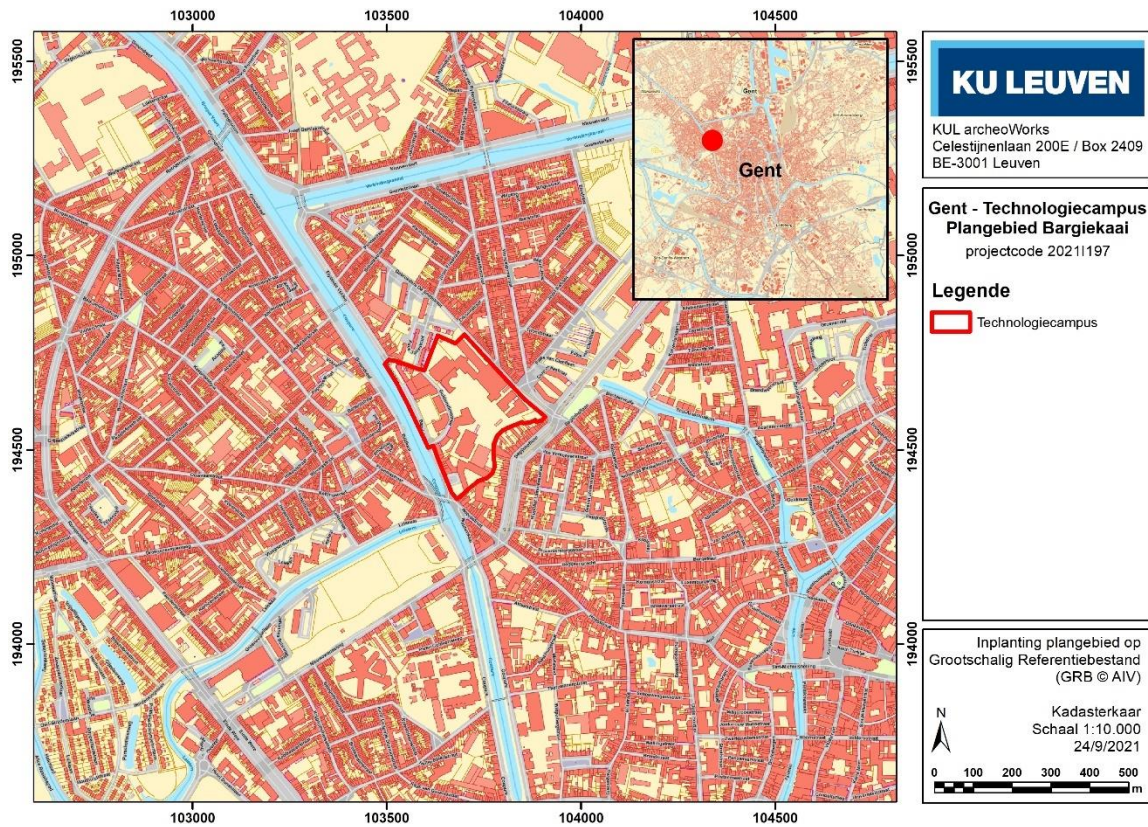
1	Inleiding	4
1.1	<i>Administratieve gegevens.....</i>	<i>4</i>
1.2	<i>Conclusies Verslag van Resultaten .....</i>	<i>6</i>
1.3	<i>Onderzoeksopdracht: aanvullende onderzoeksvragen</i> Error! Bookmark not defined.	
2	Programma van maatregelen.....	8
2.1	<i>Onderzoeksstrategie .....</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2.1.1	<i>Inleiding .....</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2.1.2	<i>Proefputten-/proefsleuvenonderzoek .....</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2.1.3	<i>Toevalsvondsten.....</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2.2	<i>Voorziene afwijkingen ten aanzien van CGP en PVM ..</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2.3	<i>Personeelsvereisten .....</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2.4	<i>Raming kosten .....</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2.5	<i>Bewaring en deponering van het archeologisch ensemble</i> Error! Bookmark not defined.	
	Bijlage 1: Figurenlijst.....	8

1 Inleiding

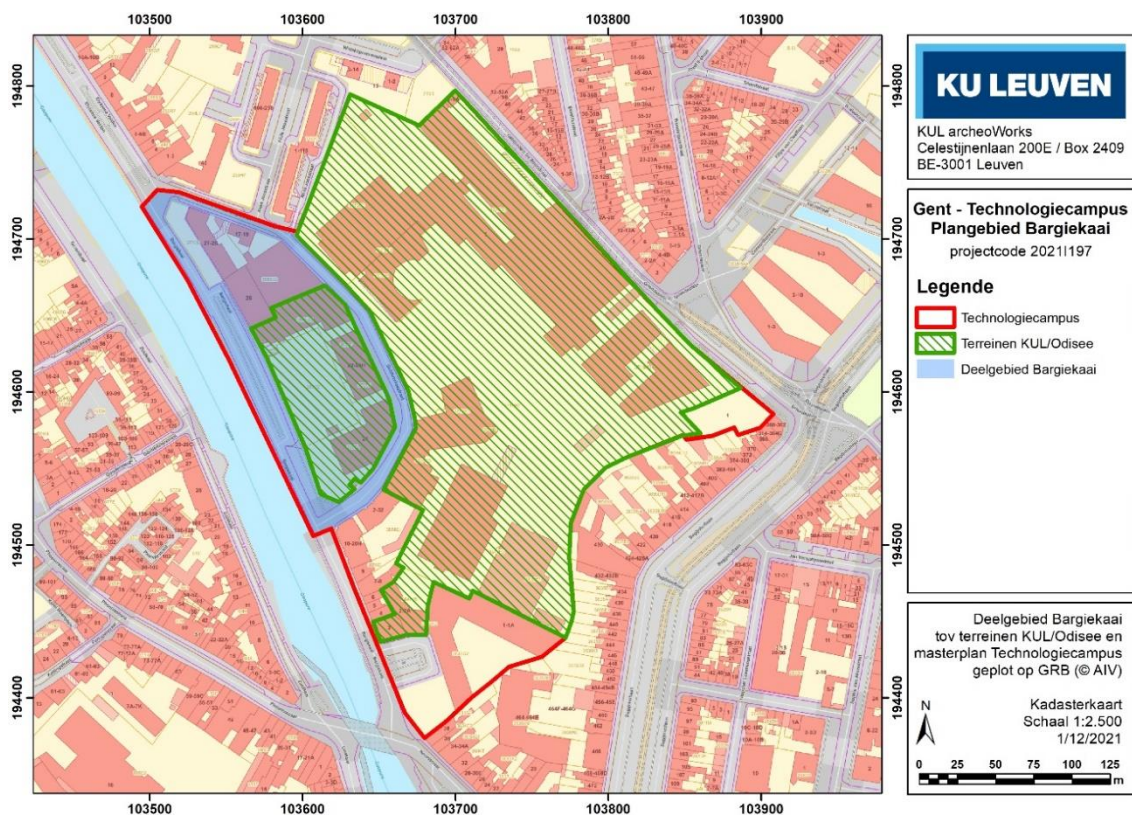
1.1 Administratieve gegevens

In opdracht van de Technische Diensten van de KU Leuven werd door KU Leuven archeoWorks Archeologienota 24197 (Claeys 2022) opgemaakt ter voorbereiding van de ontwikkeling van de zogenaamde Technologicampus in Gent. Het Verslag van Resultaten van deze archeologienota behandelde de volledige plangebied het **Masterplan Technologicampus**, maar het Programma van Maatregelen kon vooralsnog alleen opgemaakt worden voor het **Deelgebied Bargiekaai**, aangezien alleen daarvoor definitieve plannen beschikbaar waren. De resultaten uit het proefsleuvenonderzoek in uitgesteld traject zijn in deze nota neergeschreven. In Figuur 2 wordt de relatie tussen het plangebied Technologicampus, de terreinen van de KU Leuven / Odisee en het Deelgebied Bargiekaai verduidelijkt.

Projectcodes:	<ul style="list-style-type: none"> - Bureaustudie: 2021I197 - Proefsleuvenonderzoek: 2024B129
Archeologienota:	24197 (Claeys 2022)
Betrokken actoren:	<ul style="list-style-type: none"> - Johan Claeys (erkend archeoloog 2017/180): projectleider - Wendy De Winter: archeoloog - Tonka Šoba: archeoloog - Jordy Engelen: veldassistent - Steven Nijst: jobstudent archeologie
Locatie:	KU Leuven Technologicampus Gent, Gebroeders De Smetstraat 1, 3000 Gent Masterplan Technologicampus: percelen gelegen tussen de Gebroeders De Smetstraat ten O, Begijnhoflaan ten Z, Bargiekaai ten W en Madeleine Schauvliegestraat / Aloïs Joosstraat / Wittekaproenenplein ten noorden Deelgebied Bargiekaai: percelen gelegen tussen de Bargiekaai ten (zuid)westen, de Madeleine Schauvliegestraat ten noorden en de Guldenvliesstraat ten (zuid)oosten.
Lambert coördinaten	(bounding box coördinaten – Lambert 72) ZW: x = 103 494,72 m / y = 194 373,66 m NO: x = 103 907,97 m / y = 194 797,26 m
Kadastrale gegevens:	Gent / Afdeling 15 / Sectie F / Masterplan Technologicampus: Perceelnrs. 3619A3, 3619B3, 3619C3, 3619D3, 3619E3, 3619F3, 3619G3, 3619H3, 3619K3, 3619L3, 3619M3, 3632F2, 3632G2, 3635 2T2, 3648K, 3648L, 3649N, 3649P, 3649R, 3677E, 3677F, 3677G, 3677H, 3677L, 3685B2, 3685D2, 3713D, 3715A3, 3715Z2 Deelgebied Bargiekaai: Perceelnrs. 3666C, 3677E, 3677F, 3677G, 3677H, 3677L, 3685B2, 3685D2, 3713D, 3715A3, 3715Z2
Oppervlakte terrein en bodemingrepen:	<ul style="list-style-type: none"> - Masterplan Technologicampus: 80.050 m² (ca. 8 ha), waarvan GGA: 17.275 m² - Deelgebied Bargiekaai: ca. 19.200 m² (ca. 2 ha), waarvan GGA: 0 m² - Totale oppervlakte bodemingreep: 6.560 m² (ca. 0,65 ha) - Oppervlakte onderkeldering: 4.043 m² (ca. 0,4 ha) - Oppervlakte proefsleuvenonderzoek: 591 m²
Data terreinwerk:	<ul style="list-style-type: none"> - Terreinbezoek: 6 december 2024 - Proefsleuvenonderzoek: 12-15 februari 2024

Figuur 1. Locatie van het Plangebied Technologiecampus op het Grootchalig Referentie Bestand (GRB © AIV).

Figuur 2. Verhouding tussen het Plangebied Technologiecampus (rood omlijnd) en Deelgebied Bargiekaai (blauw) op het GRB (© AIV), met aanduiding van de terreinen behorende tot KU Leuven / Odisee (groen gearceerd).

1.2 Conclusies Verslag van Resultaten

Het masterplan Technologicampus beslaat een oppervlakte van ca. 8 ha en wordt gedeeld door de KU Leuven Technologicampus Gent, de hogeschool Odisee, de secundaire stadsschool Toren van Babel, Residentie Bargiekaai en een aantal privé-ondernemingen en -woningen. Het gebied is gelegen net ten oosten van de historische kern van Gent, maar overlapt in het zuidoosten met de gelijknamige archeologische zone. In opdracht van de Technische Diensten van de KU Leuven wordt door archeoWorks een archeologienota opgemaakt ter voorbereiding van de eerste fase binnen dit masterplan, met name de ontwikkeling van de centrale zone van Deelgebied Bargiekaai. In eerste instantie zijn immers alleen deze werkplannen definitief, maar in deze archeologienota wordt reeds een bureaustudie voor het volledige plangebied opgemaakt. Deze zal vervolgens kunnen dienen als basis om de impact van toekomstige ontwikkelingen in het kader van het masterplan op het bodemarchief in te schatten, zonder dat er telkens een nieuwe, uitgebreide bureaustudie moet opgesteld worden.

Binnen het Deelgebied Bargiekaai, afgebakend door de Bargiekaai en de Guldenvliesstraat en Madeleine Schauvliegestraat, plant de KU Leuven de bouw van een nieuw onderwijsgebouw en een studentenresidentie. De onderkelderde delen van beide volumes zijn met elkaar verbonden en hebben een gezamenlijke oppervlakte van ca. 4.000 m². Onder de studentenresidentie worden aanvullend een aantal grote waterputten en septische putten aangelegd tot op aanzienlijke diepte onder het huidige maaiveld. Ook daar moet er rekening gehouden worden met een verstoring van het bodemarchief. Onder de kelder van het onderwijsgebouw wordt ook een BEO-veld ingepland, maar deze bodemingrepen vormen geen aanvullende bedreiging aangezien ze pas vanaf 5 m onder het maaiveld worden uitgeboord.

De bureaustudie (Archeologienota 24197) kon eerder aantonen dat er binnen het Deelgebied Bargiekaai een eerder lage kans is op de aanwezigheid van behoudenswaardige archeologische vindplaatsen uit de prehistorie tot en met de volle middeleeuwen. De aanwezigheid van vindplaatsen uit de nieuwe en nieuwste tijd werd wel verwacht. In het bijzonder gaat het hier om te verwachten restanten van de stadsomwalling en van het vooruitgeschoven bastion aan de Brugse Poort, mogelijke sporen van een molenheuvel, alsook van de industriële inname van het plangebied en de daarmee gepaard gaande beluiken. Bovendien kon vastgesteld worden dat de onderkeldering van de geplande nieuwbouw aan de Bargiekaai deze vindplaatsen zal raken en (deels) vernielen.

Het archeologische proefsleuvenonderzoek binnen het Deelgebied Bargiekaai in Gent, een onderdeel van het ruimere Masterplan Technologicampus, kon uitgevoerd worden zonder impactvolle beperkingen. Er kon tevens een realistisch beeld verkregen worden van het archeologische potentieel – of gebrek daaraan – van de ondergrond.

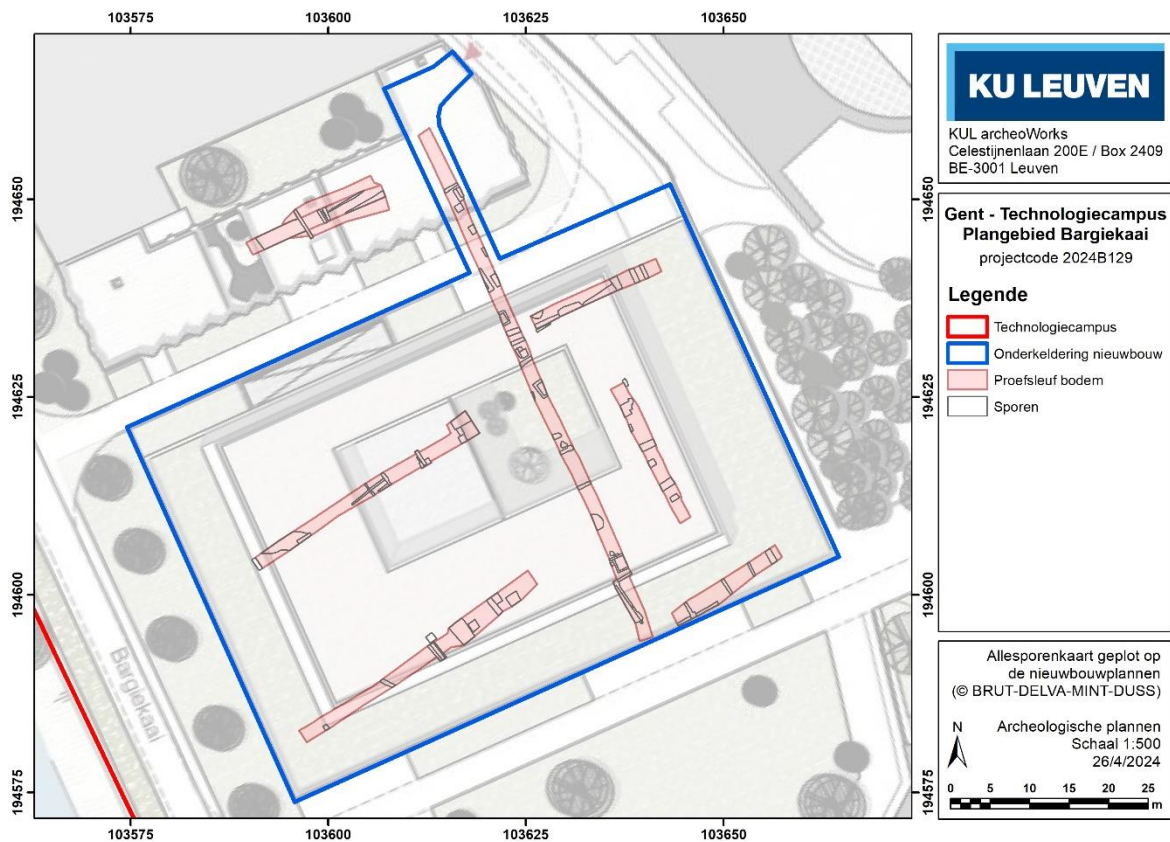
De oudste aangetroffen sporen betreffen (afwaterings)greppels en een paar kuilen. Eén greppel dateert ten vroegste vanaf het einde van de late middeleeuwen en predateert de gekende historische fasen van ingebruikname van het ruimere gebied, met achtereenvolgens de constructie van de Stadsvesten op het eind van de 16e eeuw en het uitgraven van de Brugse Vaart en aanleg van het vooruitgeschoven bastion in de 17e eeuw. Mogelijk betrof het hier irrigatiewerken voorafgaand aan de aanleg van de vesten. De overige greppels en kuilen moeten wellicht gelinkt worden met één van de andere vermelde fasen, hoewel het ons ontbreekt aan voldoende relevant vondstmateriaal om hierover uitsluitel te kunnen bieden.

Van het bastion en de op verschillende kaarten ingetekende molenheuvel zijn geen of nauwelijks restanten teruggevonden. Mogelijk maakte een ophogingslaag aangetroffen in het noorden van het onderzoeksgebied deel uit van de toenmalige bastionswal. Van de aangrenzende gracht zijn binnen de onderzochte werkputten geen sporen teruggevonden.

Er zijn meer restanten bewaard van de 19e-eeuwse industriële ontwikkeling en residentiële bebouwing binnen het Deelgebied Bargiekaai, hoewel het ook hier gaat om fragmentarische en verspreide restanten. Het betreft hier voornamelijk funderingsmuren, maar ook een paar putcontexten, waaronder minstens één bijenkorfvormige bakstenen put. De resultaten van het proefsleuvenonderzoek bewijzen voornamelijk de betrouwbaarheid van het beschikbare 19e-eeuws kaartmateriaal, waaronder de kadasterkaarten en de kaart van J. Gevaert en A. Vanimpe uit 1878. De opmetingen laten ons bovendien toe om de nog niet georeferende kaarten met hogere precisie te koppelen aan de huidige toestand van het onderzoeksgebied.

Doorheen de 20^e (en 21^e) eeuw werd het Deelgebied Bargiekaai intensief verder ontwikkeld, met de uitbreiding van de Louisiane-textiel fabriek en de komst van de Technologicampus na 1979. Dit ging gepaard met grootschalige bodemingrepen die een negatieve impact hadden op de oudere sporen, structuren en bodemgelaagdheid. De meeste ingemeten sporen, structuren en lagen zijn aan deze recente ontwikkelingen toe te wijzen. Voornamelijk in het westen, noorden en oosten van het Deelgebied Bargiekaai is er weinig kans op bewaring van oudere archeologische features.

De archeologische restanten die wel bewaard zijn, zijn dus ofwel weinig veelzeggend (greppels), erg beperkt en onzeker (bastionswal?) of slechts fragmentarisch bewaard (19^e-eeuwse bewoning), waardoor er ook bij een ruimer archeologisch onderzoek weinig kans is op betekenisvolle kenniswinst ten opzichte van de reeds bestaande kennis over het gebied. Het archeologische potentieel binnen het Deelgebied Bargiekaai wordt met andere woorden als laag gewaardeerd. Er wordt geen verder archeologisch onderzoek geadviseerd voorafgaand aan de geplande werkzaamheden.

Figuur 3. Allesporenkaart proefsleuvenonderzoek Technologicampus Gent, Deelgebied Bargiekaai.

2 Programma van maatregelen

Aangezien de resultaten van het proefsleuvenonderzoek niet wijzen op de aanwezigheid van een behoudenswaardige archeologische vindplaats binnen het Deelgebied Bargiekaai, worden er **geen** verdere archeologische onderzoeksstappen vooropgesteld en wordt er dus **geen** Programma van Maatregelen opgemaakt.

De verplichte melding van archeologische toevalsvondsten blijft echter wel van toepassing, zoals uiteengezet in § 5.1.4 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. Er moet bij het uiteindelijke uitgraven van de bouwput(ten) dus rekening gehouden worden met onverwachte archeologisch relevante en mogelijk behoudenswaardige features. De opdrachtgever en zijn onderaannemers houden zich eraan in het geval van een archeologische toevalsvondst zo snel mogelijk contact op te nemen met de verantwoordelijken bij het bevoegd gezag (Onroerendergoedgemeente Gent).

Bovenstaande conclusies hebben alleen betrekking op het reeds onderzochte deel van Deelgebied Bargiekaai, gepaard gaande aan de geplande ontwikkelingen aldaar. De originele bureaustudie (Archeologienota 24197) was gericht op het volledige Plangebied Technologicampus. Voor toekomstige ontwikkelingen elders binnen dit plangebied dient, op basis van Archeologienota 24197, telkens een nieuwe gemotiveerde inschatting gemaakt te worden.

Bijlage 1: Figurenlijst

<i>Figuur 1. Locatie van het Plangebied Technologicampus op het Grootschalig Referentie Bestand (GRB © AIV).</i>	5
<i>Figuur 2. Verhouding tussen het Plangebied Technologicampus (rood omlijnd) en Deelgebied Bargiekaai (blauw) op het GRB (© AIV), met aanduiding van de terreinen behorende tot KU Leuven / Odisee (groen gearceerd).</i>	5
<i>Figuur 3. Allesporenkaart proefsleuvenonderzoek Technologicampus Gent, Deelgebied Bargiekaai.</i>	7

KU Leuven archoWorks
Celestijnenlaan 200E bus 2409
3001 HEVERLEE, België
tel. + 32 16 37 39 40
archoWorks@kuleuven.be
www.kuleuven.be

LID VAN **ASSOCIATIE
KU LEUVEN**